

V zákoně čís. 320/19, zejména v jeho § 28 (stejně jako ve zrušení § 94 obč. zák.) není zmínky o tom, zda a kdy má nastati úřední vyšetřování neplatnosti manželství v případě, že jeden nebo oba manželé již zemřeli. Není tedy v novém zákoně manželském předpisu upravujícího tento případ a proto nutno pokládati za nezrušený a dosud platný v té příčině dvorský dekret ze dne 27. června 1837 čís. 208 Sb. z. s. (dekret dvor. kanceláře z 13. července 1837 Sb. z. pol., sv. 65, str. 417, Kropatschek-Pichl, III. sv., čís. 123), podle něhož po úmrtí jednoho manžela nebo obou manželů může býti vyšetřování neplatnosti prováděno z moci úřední jen tehdy, je-li žádáno o vyšetření a rozhodnutí zájemci oprávněnými k uplatnění nároků soukromoprávních, nebo žádá-li o to trestní soudce nebo úřad správní v zájmu státní správy (srov. rozh. čís. 13495 Sb. n. s.). V souzeném případě oba manželé nejsou již na živu. O prohlášení neplatnosti jejich manželství nežádal však ani trestní soudce, ani úřad správní, nýbrž dcery manželovy jako jeho zákonné dědičky. Jest tedy, ač jde podle tvrzení žalobkyň o překážku veřejného práva (§ 62 obč. zák.), ve smyslu svrchu vyloženého ustanovení dvor. dekretu čís. 208/1837 oprávnění k žalobě posuzovati podle druhého odstavce § 28 zákona čís. 320/19, podle kterého jest oprávněn k žádosti za prohlášení neplatnosti manželství, k d o u z a v ě n í m neplatného manželství byl zkrácen ve svých právech. Dovolatelky opřely svůj zájem o prohlášení neplatnosti manželství jejich otce o to, že otec svou zemřelou třetí manželku ustanovil v testamentu universální dědičkou, tvrdíce, že tak učinil proto, že při zřízení posledního pořízení byl mylného přesvědčení, že jeho třetí manželství je platné a že následkem toho dovolatelky z jeho pozůstalosti by dostaly jen povinný díl. Nehledíc ani k tomu, že dovolatelky samy v žalobě uvedly, že zůstavitel při uzavření třetího sňatku zamlčel své manželství druhé (v německé říši rozvedené ze svazku, t. j. podle naší právnické terminologie rozloučené), a že farář k docílení sňatku předložil pouze úmrtní list své první manželky, takže podle vlastního přednesu dovolatelek nemohl býti v omylu o neplatnosti třetího svého manželství podle zákonů tehdy platných, předpokládá druhý odstavec § 28 zákona čís. 320/19, aby zkrácení práv toho, kdo se domáhá soudního výroku o neplatnosti manželství, nastalo uzavřením neplatného manželství (srovnej rozhodnutí čís. 4067 Sb. n. s.). V souzeném případě však nenastalo zkrácení žalobkyň uzavřením třetího manželství jejich otce, neboť tím se na jejich dědickém právu nic nezměnilo. Zkrácení mohly býti jen jeho testamentem, nikoli však uzavřením domněle neplatného manželství. Nelze proto přiznati dovolatelkám oprávnění k žalobě na neplatnost manželství.

Čís. 15180.

Procesní způsobilost veřejné obchodní společnosti pomíjí teprve výmazem z rejstříku.

(Rozh. ze dne 7. května 1936, Rv I 471/36.)

V odvolání do odsuzujícího rozsudku namítala žalovaná veřejná obchodní společnost zmatek podle § 477 č. 5 c. ř. s., jež spatřovala v tom, že žaloba byla doručena její bývalé veřejné společnosti, ač žalovaná v té době již neexistovala a byla podána žádost o výmaz její z obchodního rejstříku. **O d v o l a c í s o u d** zamítl odvolání.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Žaloba byla podána dne 9. listopadu 1935 na žalovanou protokolo-
vanou firmu a doručena dne 14. listopadu 1935 její bývalé společnosti
F. R. V této době nebyl výmaz žalované firmy v obchodním rejstříku
uskutečněn, ježto byl proveden teprve dne 23. listopadu 1935. Procesní
způsobnost veřejné obchodní společnosti nepomíjí již jejím zánikem,
nýbrž teprve výmazem z rejstříku, jak z ustanovení čl. 129 obch. zák.
patrně (Sb. n. s. č. 2230, 2282), a nemá proto to, co žalovaná uvádí
v opravném řízení, právního významu, poněvadž faktický zánik žalované
firmy, ač-li nastal, nebyv zapsán do obchodního rejstříku, nemá účinku
proti třetím, ani proti soudu, který posuzuje procesní způsobnost a pro-
vádí doručení z úřadu. Toho se čl. 111 obch. zák. nedotýká a rovněž
ne čl. 123 obch. zák. Řízení nebylo tudíž zmatečné podle č. 5 § 477 c. ř. s.,
byla-li žaloba před provedeným výmazem firmy doručena k vlastním
rukám tehdejší společnosti žalované obchodní společnosti. Pro tuto pro-
cesní otázku nemá významu, zda žalobce o faktickém zániku firmy
v době podání žaloby věděl či nevěděl.

Čís. 15181.

**Předpis § 44 zák. č. 154/34 Sb. z. a n. jest předpisem donucujícím
a zaměstnanci příznivějším, než byl předpis § 39 zák. č. 20/10 ř. z.**

**Zaměstnavatel jest povinen vydati zaměstnanci při skončení služeb-
ního poměru písemné vysvědčení vždy, i bez žádosti zaměstnancovy;
nároku toho se nemůže zaměstnanec vzdát ani po skončení pracovního
poměru.**

(Rozh. ze dne 7. května 1936, Rv I 794/36.)

Žalobce byl zaměstnán u žalované firmy od 1. srpna 1933 do 3. října
1934 jako správce. Po skončení služebního poměru mu žalovaná nevy-
dala vysvědčení ani nevyhověla včas jeho žádosti za vydání vysvědčení
a zaslala mu je teprve po podání této žaloby. V ní uplatňuje žalobce
nárok na náhradu škody tvrdě, že byl od 1. května 1935 přijat jako
správce provozu u firmy N., avšak pod podmínkou, že před tímto dnem
předloží vysvědčení o své dosavadní služební činnosti. To nemohl učiniti
a proto k nastoupení služby u firmy N. nedošlo. **N i ž š í s o u d y** ža-
lobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d uložil odvolacímu soudu nové jednání a roz-
hodnutí.